

Maisema-analyysi Vikan ja sen lähiympäristö

Tuuli Viista ja Karoliina Arola

GardenShop Tahvoset

4.12.2013

Sisällys

Johdanto	2
Alue	2
Abioottiset ja bioottiset elementit.....	2
Kallio- ja maaperä sekä pinnanmuodot	2
Vesiolot	2
Ilmasto	3
Vikanin pienilmasto.....	4
Kasvillisuus ja eläimistö.....	4
Ihmisen toiminnan vaikutukset.....	5
Maisemarakenteen visuaalinen ilme	7
Maisemaelementit.....	7
Tärkeät näkymät	7
Reunavyöhykkeet.....	10
Solmukohdat	10
Maisemavauriot	10
Synteesi.....	12
Kartat.....	13
Lähteet	19

LIITTEET

Liite 1 Teemakartat

Liite 2 Synteesikartta

Johdanto

Maisema-analyysin tarkoituksena on tuoda esille yleiskuva alueen maisemasta sekä tarkastella sen ominaispiirteitä ja maisematekijöitä. Analyysiä voidaan käyttää apuna maankäytön suunnittelussa.

Analyysi on toteutettu karttatyöskentelynä ja sitä on täydennetty maastokäynneillä ja lähdeaineistolla. Analyysin pohjana toimi Maanmittauslaitoksen maastokartta.

Maisema-analyysi on tehty 2 x 2 kilometrin ruudulta Vikanin alueen ympäriltä.

Alue

Maisema-analyysin alue sijaitsee Raaseporin kunnassa, Persbölen kylässä, Pohjasta Tenholaan vievän tien (Kuninkaantie, nro. 111) varrella. Analyysin keskipisteenä on Vikauden-niemi. Niemellä sijaitsee Musiikin edistämisseuran (MES) omistama Villa Vikan ja sen toimintaan liittyviä asuin- ja talousrakennuksia. Tarkastelualue on suurelta osin kulttuuriympäristöä.

Abioottiset ja bioottiset elementit

Kallio- ja maaperä sekä pinnanmuodot

Alueen kallioperä on granaattipitoista mikrokliniigraniittia.

Maaperä on kalliomaata sekä hienojakoisia maalajeja, päälajitetta ei ole selvitetty.

Etenkin tarkastelualueen eteläosassa, Storskogen-vuorella, on runsaasti avokallioalueita.

Alue on monimuotoista ja vaihtelevaa. Kumpuileva viljelysmaa muodostaa välillä pitkiä näkymiä sulkeutuen jälleen. Korkeuserot alueella ovat verrattain pienet. Tarkastelualueen korkein kohta on Storskogen-vuoren huipulla (noin 60 metriä merenpinnan yläpuolella), ja matalimmat alueen ovat joitakin metrejä merenpinnan yläpuolella.

Vikanin alueella kallio on monin paikoin hyvin lähellä maanpintaa ja pintalaikkuja näkyy siellä täällä. Niemen kärjessä on hieman kookkaampi avokallioalue. Vikauden-niemen korkein kohta on 19,7 m päärakennuksen kohdalla.

Vesiolot

Analyysialueen pintavedet koostuvat enimmäkseen järivistä ja niitä yhdistävästä purosta. Alue rajautuu luoteesta pieneen Kvarnträsket-järveen, jonka rannat ovat monin paikoin kaislikoituneet. Järvestä laskee voimakasvirtainen puro, Kvarnträskå, jonka luonnontilainen purouoma on suojelualueetta tien nro. 111 eteläpuolella. Puro laskee pitkään ja kapeaan murroslaaksojärveen Långträsketiin. Kvarnträsketin ja Långträsketin pinnanero on 16,4 m.

Alueella on vähän ojia ja muutama soistuma. Ojat mukailevat pinnanmuotoja laskien sekä etelästä että pohjoisesta itä-länsi-suuntaiseen Långträsketiin.

Alueella ei ole pohjavesiesiintymiä.

Vikania lähes koko alueella ympäröivä vesi on oleellinen maisematekijä. Purouoma on voimakkaasti läsnä päärakennuksen läheisyydessä. Etenkin keväällä ja syksyllä puron vedenpinta nousee suhteellisen korkealle halkoen puron pieniä saarekkeita. Puron virtaus on korkean veden aikaan voimakas ja vesieroosio syö uoman reunoja. Eroosion vaikutukset näkyvät matalan veden aikaan selvästi uoman ja saarekkeiden reunoilla. Puron virtaus heikkenee kesällä. Virtaus pitää puron lähes jäättömänä talven yli. Myös puron laskukohta Långträsket-järveen pysyy sulana talvikuukausina.

Vedenpinnan vaihtelut tuntuvat etenkin purouoman välittömässä läheisyydessä, koilliskulman suurruohoniityllä sekä puron suistossa muuttaen alueita kosteiksi, kulkukelvottomiksi savikoiksi.

Korkean veden aikaan keväällä ja syksyllä voimakasvirtainen puro halkoo saarekkeita.

Ilmasto

Suomenlahden merellinen vaikutus ylettyy alueelle viilentäen kevättä ja alkukesää ja lämmitäen syksyä ja talvea. Vuoden keskilämpötila ajanjaksolla 1981–2010 tilastoituna on noin 5 astetta. Kylmimmät ajanjaksot ajoittuvat tavallisesti helmikuulle.

Alue kuuluu vuotuisen sademääränsä puolesta Suomen sateisimpiin alueisiin. Etelärannikon vuotuinen sademäärä Raaseporin seudulla on keskimäärin lähes 700 millimetriä. Suurin sademäärä on syksyllä, pienin keväällä. Paikallisten tekijöiden, kuten maanpinnan korkeuserojen tai järvien vaikutuksesta sadanta voi kuitenkin vaihdella paljon varsin lyhyellä matkalla.

Myös alueen lumiolot vaihtelevat suuresti vuosittain. Pysyvä lumipeite sataa maahan Etelä- ja Lounais-Suomessa keskimäärin joulupäivän jälkeen ja lumen syvyys jää yleensä alle 30 senttimetriin. Lumipeitepäiviä on Raaseporin alueella vuodessa noin 120. Yhtenäinen lumipeite katoaa alueelta keskimäärin maaliskuussa.

Kasvukauden pituus on noin 180 päivää.

Vuotuisen tuuliruusun mukaan alueella vallitseva tuulensuunta on lounaasta. Suurimmat tuulensuuntaerot ovat havaittavissa keväällä, jolloin lounatuulen lisäksi puhalttaa itätuuli sekä talvella, jolloin etelätuuli on vallitsevana tuulena. Kuitenkin voimakkaimmat tuulet puhaltavat talvellakin lounaasta.

Storskogenin lakialueilla puhaltaa myös lakituulet. Näitä lakituulia heikentää kasvillisuus, lähinnä havupuusto.

Vikauden-niemen läpi muodostuu mahdollisesti kaksi tuulisolaa. Kasvillisuus pehmentää tuulen vaikutusta. Korkea vastaranta suojaa Vikanin etelärantaa voimakkaimmilta tuuilta.

Vikanin pienilmasto

Pienilmaston muodostumiseen vaikuttavat pinnanmuodot ja maanpinnan laatu, veden määrä, tuulisuus ja kasvipeitteen laatu.

Vikauden niemi koostuu kolmesta kohoumasta, mutta korkeuserot eivät ole kovin suuria. Viilentyvä ilma laskee rinteitä alaspäin ja kerääntyy matalimpiin kohtiin, joten korkeimmat kohdat pysyvät muuta ympäristöä lämpimämpinä. Eniten pinnanmuodot vaikuttavat puroumaan. Varjoisassa painanteessa kosteus viipyilee ja vähäinen säteilyenergia kuluu haihduttamiseen. Uoma siis pysyy viileämpänä. Tuulen kuivattava vaikutus jää runsaan kasvillisuuden myötä koko alueella pieneksi. Aluetta ympäröivällä vedellä on lämpötiloja tasaava vaikutus. Kasvillisuudella on suotuisa vaikutus pienilmaston muodostumiseen. Kasvillisuus tasaa lämpötiloja ja vaimentaa tuulen vaikutusta. Tämänhetkinen Vikanin kasvillisuus on pienilmaston kannalta hyvässä vaiheessa – korkea puusto muodostaa alueelle tasaisen pienilmaston. Alueella ei juuri ole matalakasvustoisia alueita, jotka altistuisivat ääreille ilmasto-oloille.

Kasvillisuus ja eläimistö

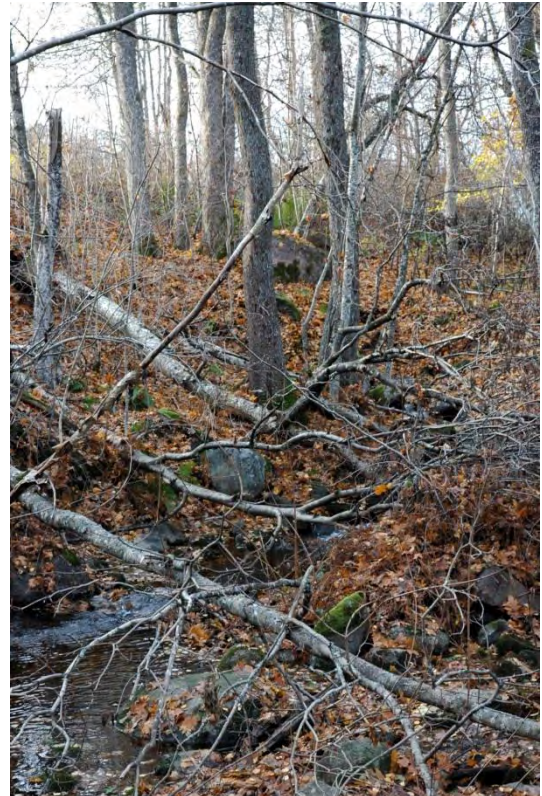
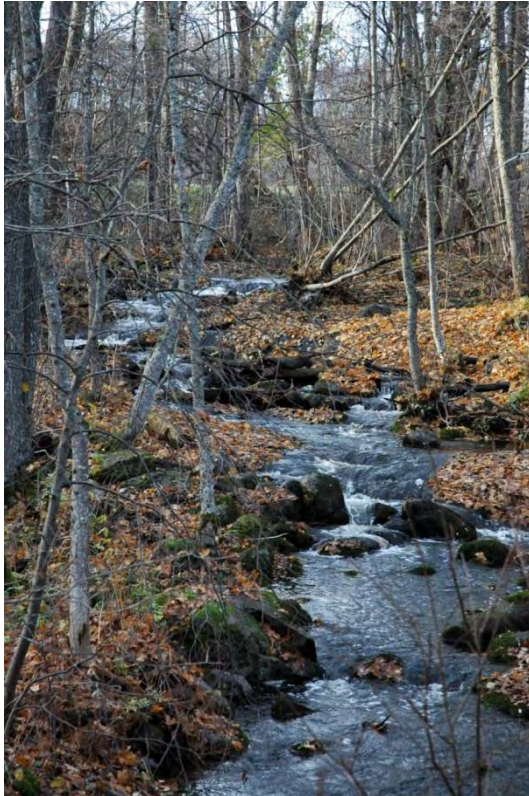
Analyysin alue kuuluu hemiboreaaliseen kasvillisuusvyöhykkeeseen, hedelmäpuiden ja puuvarstien koristekasvien menestysvyöhykkeeseen 1B. Alueen kasvillisuus on rehevää ja monilajista. Alueelle tyypillisissä lehdoissa ja lehtomaisissa metsissä kasvaa runsaasti ruohoja ja heiniä sekä jaloja lehtipuita kuten tammia. Myös eläinlajisto on Suomen rikkainta.

Suurimmat yhtenäiset metsäalueet sijaitsevat alueen eteläosassa Storskogen-vuorella. Alueella on kuusivoittoista havumetsää. Kapea sekametsävyöhyke rajoittuu Långträsketin rantoihin. Metsäiset kalliorannat ovat muuta aluetta selvästi karumpaa.

Etenkin tarkastelualueen pohjoisosa on suurelta osin laajoja viljelymaita. Alueen länsi-luode – osaa leimaa puutarhatuotannon alueet.

Suojellun purouoman lisäksi tarkastelualueella on rauhoitettuja lehmuksia ja suojeltu pähkinäpensaslehtolaikku.

Villa Vikanin ympäristöön on tehty kattava luontoselvitys, josta tulee esille tarvittava tieto alueen kasvillisuudesta ja eläimistöstä. Selvityksen on laatinut Silvestris luontoselvitys Oy kesällä 2013. Selvityksestä tulee etenkin huomioida esille nousseet uhanalaiset luontotyypit, metsälain (§ 10) mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt, luonnonsuojelulain § 47:n mukainen erityissuojeltava laji (hiuskoukkusammal) sekä EU:n luontodirektiivin liitteen II tiukasti suojeltu laji (luonnonsuojelulaki § 49) (hiuskoukkusammal). Alueella on tavattu myös uhanalaisiksi luokiteltuja kasvilajeja ja sammalia.

Luonnontilainen purouoma.

Ihmisen toiminnan vaikutukset

Ensimmäiset historialliset löydökset kertovat Pohjan pitäjän alueella olleen asutusta jo 4000 eaa. Pitäjän nimi Pohja löytyy historiasta vuodesta 1335 lähtien. Ensimmäiset maininnat Persbölen kylästä ja sen talosta on 1500-luvun loppupuolelta. Vakiintunut kyläasutus on siis vaikuttanut jo pitkään alueen muotoutumiseen. Alueen maisema onkin lähes kokonaan maatalouteen ja puutarhatalouteen liittyvää kulttuurimaisemaa.

Persbölen kartano.

Alue ja Kuninkaantie nro. 111 on luokiteltu Uudenmaan maakuntakaavassa kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi ja tieksi.

Analyysialueen pohjoisosassa kulkee alueen ainoa merkittävä tie, II b luokan kaksikaistainen autotie nro. 111. Kuninkaantie on vanha postireitti, joka kulki Norjan Ruotsin ja Suomen kautta Venäjälle Viipuriin ja Pietariin. Tielinjaus on peräisin 1300-luvulta ja on pysynyt lähes muuttumattomana tähän päivään saakka.

Tie kulkee kallioisia mäkiä myötäillen maiseman reunoilla. Tieosuudella on myös yksi silta, joka ylittää Kvarnträskån. Paikalla on ollut silta jo satojen vuosien ajan. Sillan kupeessa Långträsketin puolella on myös vanhan myllyn raunio, joka on muinaisjäänne. Purossa on ollut aikoinaan kolme myllyä (puro- eli härkinmylly).

Museoviraston Muinaisjäännösrekisteristä löytyy merkintä kiinteästä muinaisjäännöksestä puron alueelta sekä mahdollisesta muinaisjäännöksestä Vikaudden-niemen kärjessä.

Otteet Museoviraston Kulttuuriympäristö-rekisteriportaalista:

Myllyjoki (1000003689)

kiinteä muinaisjäännös: vesimyllyt

Persbölen länsipuolisessa Myllyjoessa on sijainnut ainakin kolme myllyä ja saha, joista on mainintoja ainakin 1600-luvulta. Maastossa on säilynyt raunioita, joita ei ole tarkemmin kartoitettu.

Långträsket Vikan (606500001)

mahdollinen muinaisjäännös: hakkaukset

Långträsket -nimiseen järveen työntyvän, Vikaudden -nimisen niemen kärjessä, n. 250 metriä Vikanin huvilalta itäkaakkoon, n. 1 metrin korkeudella vesirajasta on kallioon hakattu koristeelliset H ja L-kirjaimet. Hakkaukset ovat mahdollisesti huvilan suunnittelijan, arkkitehti Hugo Lindbergin tekemiä (1800-luvun loppu - 1900-luvun alku).

Alueen rakennuskanta on keskittynyt Kuninkaantien varrelle sekä peltojen yhteyteen. Vesistöjen välittömässä läheisyydessä ei ole vakinaista asutusta, kesämökkejäkin alueella on suhteellisen vähän. Villa Vikan ja niemen muut rakennukset muodostavat isomman, samalla tontilla sijaitsevan mökkikokonaisuuden. Muuten rantojen kesämökit ovat yksittäisiä rakennuksia omilla tonteillaan.

Ensimmäinen rakennus Vikanin alueelle rakennettiin 1852 alueen ollessa vielä Persbölen kartanon alaisuudessa. Rakennuttajana toimi Noach Wendell, Martin Wegeliuksen äidinisä. Vuonna 1897 rakennettu Villa Vikan on alusta lähtien toiminut vapaa-ajanviettopaikkana sekä muusikkojen kesänviettopaikkana. Villan rakennuttaja Martin Wegeliuksen ajatuksia näkyy edelleen alueen puistomaisessa olemuksessa, vaikka kasvillisuuden voimakas umpeenkasvu on muuttanut alueen luonnetta.

Alueella on havaittavissa myös ajallinen kerroksellisuus. Rakennuskanta on lisääntynyt tarpeen mukaan ja maisema muuttunut luonnollisen puuston kasvun myötä.

Villa Vikan syksyllä 2013.

Maisemarakenteen visuaalinen ilme

Maisemaelementit

Uppgårdintie

Tie Kuninkaantieltä Persbölen kartanolle ja siitä eteenpäin Villa Vikanille. Voimakkaat maastonmuodot tekevät tiestä vaikuttavan. Hoidettu puukujanne johdattaa kulkijan keskelle ranta-peltojen ja viljelysten leimaamaa kulttuurimaisemaa.

Kvarnträskå

Kuohuva puro vilahtaa metsikön välistä siltaa ylittäessä. Vikanin pihalta ja päärakennukselta avautuu vaikuttavat näkymät purouomaan. Vuolaasti virtaava puro vaikuttaa etenkin Villa Vikanin äänimaiseman rakentumiseen.

Amperin pelto, taimituotantoalue

Alueelle leimallinen taimituotanto avautuu Pohja-Tenhola -suuntaan kulkiessa ensimmäisen kerran Amperin pelloilla. Ainoastaan lumiseen vuodenaikaan tuotantoalueen maisemakuvallinen merkitys jää pienemmäksi. Sama pelto avautuu muun tuotantoalueen kanssa kuljettaessa toiseen suuntaan laajemmaksi kokonaisuudeksi.

Villa Vikan

Päärakennus, joka niemen korkeimmalla kohdalla hallitsee näkymää Vikanin alueelle saavuttaessa.

Tärkeät näkymät

Kuninkaantie – Persbölen kujanne (kartano)

Vikanin tienhaara – Vikauddenin lahti.

Villa Vikan – Vikauddenin lahti (osittain umpeenkasvanut).

Vikauddenin rantakallio – etelä-lounas.

Vikauddenin kärki – Långträsket.

Reunavyöhykkeet

Puukujanne Mellangårdiin johtavalla tiellä. Avoin pelto (taimituotantoalue) rajautuu selkeisiin, runkojohteisiin puihin. Kujanne loppuu yhtenäiseen, metsämäiseen kasvustoon, joka toimii vyöhykkeen jatkeena.

Puruoman reuna. Voimakas ja selkeä vyöhyke avonaisen pellon loppuessa tiheään, kerrokselliseen kasvillisuuteen.

Solmukohdat

Suojaisan metsävyöhykkeen hetkellinen vaihtuminen avonaiseen, jyrkästi etelään viettävään viljelyalueeseen.

Pellon ja Vikanin tontin raja, sisääntulo Vikanin alueelle. Avoin peltoalue vaihtuu suljetumpaan, puustoiseen alueeseen.

Puutarha (kokonaisuudessaan)

Järjestelmällisyydessään ja mosaiikkimaisuudessaan ympäröivästä viljelymaisemasta suuresti poikkeava alue.

Taimituotantoalueita kesällä 2013.

Maisemavauriot

Tarkastelualueella ei ole havaittavissa suuria maiseman vauriotekijöitä. Pieniksi maisemavaurioiksi voidaan nostaa Persbölen kartanon välittömässä läheisyydessä sijaitseva tenniskenttä, joka korkeasti aidattuna elementtinä näkyy kauas ja erottuu ympäröivästä maisemasta ja rakennuskannasta selvästi. Myös Pilbackan pellolla oleva ränsistynyt kasvihuone vaurioittaa maisemaa.

1950-luvulta lähtien alueella toiminut puutarha ja sen taimituotantoalueet luovat alueelle oman leimansa ja kuuluvat tämänhetkiseen maisemaan. Tuotantoalueet voidaan kokea positiivisena tai negatiivisena maisemaa muokkaavana tekijänä.

Tarkasteltaessa Vikanista käsin maisemaa, suuria vaurioita ei ole havaittavissa. Lehdettömänä aikana puutarhan taimituotantoalueet ja niihin liittyvä tekniikka pilkottavat puiden välistä.

Muutamat kesämökit eivät aiheuta maisemavauriota. Lahden pohjoisosan hiekkaranta-alue erottuu muuten ehjästä rantaviivasta, muttei oleellisesti vaikuta maisemaan.

Maiseman uhkana voidaan pitää lisääntyvää rantarakentamista ja laajempia hakkuita.

Näkymä Villa Vikanin yläterassilta taimiston suuntaan. Kesällä lehtipuut peittävät osittain maisemaurion.

Synteesi

Synteesi kokoo maisema-analyysin tulokset jatkokäyttöä helpottavaan muotoon. Synteessissä on keskitytty Vikanin alueen tuleviin hoitotoimenpiteisiin.

Synteesiä pohjustaa neljä teemakarttaa (liite 1). Synteesikartassa (liite 2) teemoja on tarkasteltu rinnakkaisesti pääallekkain.

Suurin osa tarkastelualueesta on puustoista. Yhtenäinen tai lähes yhtenäinen latvusto muodostaa tasaisen, vaikkakin alueittain vaihtelevan, pienilmaston. Puustoisilla alueilla ei tulisikaan tehdä nopeita ja laajoja hakkuita, vaan vahvistaa näiden alueiden kestävyyttä pitkälle aikavälille jaksottuvalla harkitulla puuston nuorentamisella.

Suojellut, uhanalaiset ja tärkeät elinympäristöt ovat myös ekologisesti herkkiä alueita. Nämä alueet sijaitsevat puustoisilla alueilla, mutta niiden säilymiseen vaikuttaa myös alueille kohdistuva kulutus. Jatkosuunnittelussa ja hoitotoimenpiteiden määrittelyssä tulee huomioida koko Vikanin alueen lisääntyvä käyttö ja arvioida sen vaikutukset ympäristöön.

Suojeltu puro tekee uoma-alueesta sekä erittäin herkän että maisemakuvallisesti tärkeän. Puro on alueen upea erikoispiirre, jonka säilymiseen sekä suojelukohteena että maisemakuvallisena tekijänä tulee kiinnittää erityistä huomiota hoitotoimenpiteitä ja muita jatkotoimia arvioitaessa.

Avoimen ja puustoisien alueiden vaihtelu yhdessä maastonmuotojen kanssa muodostaa alueelle erilaisia maisematiloja. Avomien alueiden säilyminen ja mahdollisesti uusien pienialaisten aukkojen teko tai näkymien avaaminen tulee harkita aluekohtaisesti.

Niemen kärjen avoin alue kuuluu teemojen jokaiseen kategoriaan ja tulee huomioida jatkotoimissa. Uhanalainen kasvillisuus edellyttää alueen säilymistä avoimena. Eroosioherkällä matala-kasvualustaisella kasvillisuusalueella tulee välttää turhaa kulutusta.

Maisemallisesti Vikanin alueella vallitsee metsäinen yleisilme. Rakennusten sijoittelu suhteellisen tasaisesti ympäri aluetta saa alueen tuntumaan täydeltä. Yksityisyys mökeillä oleskellessa säilyy, mikäli näköyhteyttä toisiin rakennuksiin ei ole. Rakennusten välisten metsäisten alueiden säilyminen tulee huomioida.

Käytön lisääntyessä suojelualueisiin ja ekologisesti herkkiin alueisiin tulee kohdistaa mahdollisimman vähän kuluttavaa toimintaa ja ohjata käyttäjiä ekologisesti kestävämmille alueille kuten niemen metsäiseen keskiosaan ja jo olemassa oleville piha-alueille.

Kartat

Maisema-analyysiin liittyy viisi karttaa, joissa on kuvattu esille nousseita tekijöitä.

Kallio- ja maaperä sekä pinnanmuodot

Vesiolot

Ilmasto: tuulet

Ihmisen toiminnan vaikutukset

Maisemarakenteen visuaalinen ilme

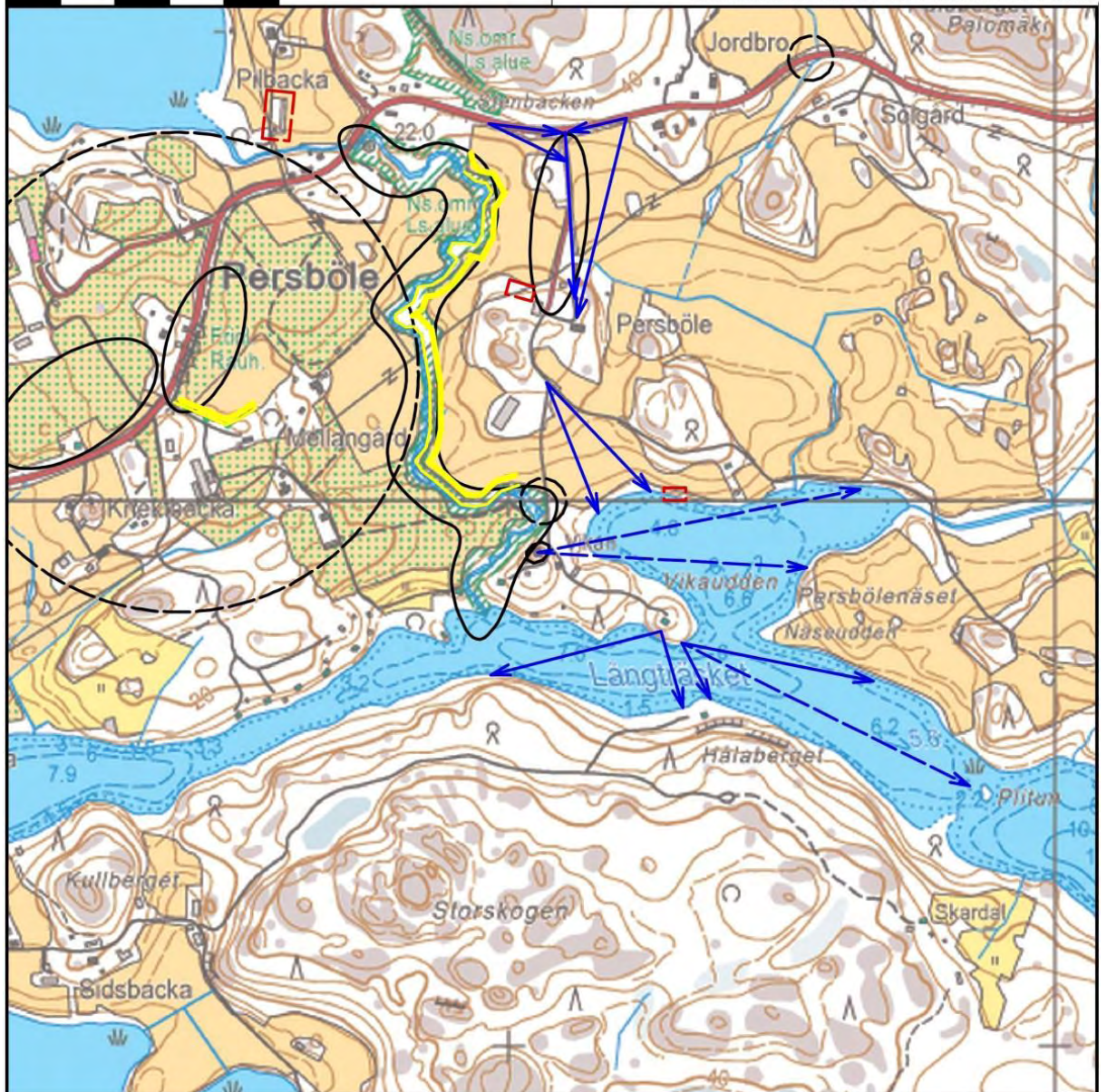
- vesialue,
kaislikko
- puro tai oja,
virtaussuunta
- soistuma

100 200 300 400 500 1000m

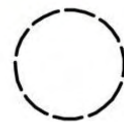
Maisemarakenteen visuaalinen ilme

maisemaelementit
 - Uppgårdintie
 - Kvarnträskå
 - taimituotantoalueet
 - Villa Vikan

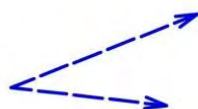
reunavyöhykkeet

solmukohtat

tärkeä näkymä

mahdollinen näkymä

maisemavaurio

Lähteet

Edelman, N., Luther, H., Nordberg, S., af Hållström, O. ja Kerkkonen, G. Pohjan pitäjän historia I. Pohjan kunta. Porvoo 1964.

Flodin, K. kirjasarjassa Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland. Martin Wegelius – Levnadsteckning. Helsinki 1922.

Härö, M. Läntisen Uudenmaan rakennusten ja maiseman kulttuurihistoriallinen inventointi. Läntisen Uudenmaan seutukaavaliitto. Tammisaari 1993.

von Koskull, W. Pohjan pitäjän historia II. Pohjan kunta. Porvoo 1966.

Norström, W.E. ja G. Pohjan pitäjän historia III. Pohjan kunta. Porvoo 1966.

RT-ohjetiedosto 05-10390, Tuulet. Rakennustietosäätiö, 1989. Rakennustietosäätiö Oy.

Vuorinen, E. ja Pennanen, J. Villa Vikan – luontoselvitys 2013. Silvestris luontoselvitys Oy. 2013.

Ilmatieteenlaitos, vuositilastot. www-lähde. Viitattu 18.11.2013.
<http://ilmatieteenlaitos.fi/vuositilastot>

Ilmasto-opas. www-lähde. Viitattu 18.11.2013.
<https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/suomen-muuttuva-ilmasto/-/artikkeli/08848977-fd1a-4e85-8389-7ecf3ca7de7d/uusimaa-merellisen-ilmaston-maakunta.html>

Maanmittauslaitos. Paikkatietoikkuna-tietokanta. www-lähde. Viitattu 5.11.2013.
<http://www.paikkatietoikkuna.fi/web/fi>

Museoviraston Kulttuuriympäristö-rekisteriportaali. www-lähde. Viitattu 13.11.2013.
http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx
http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx

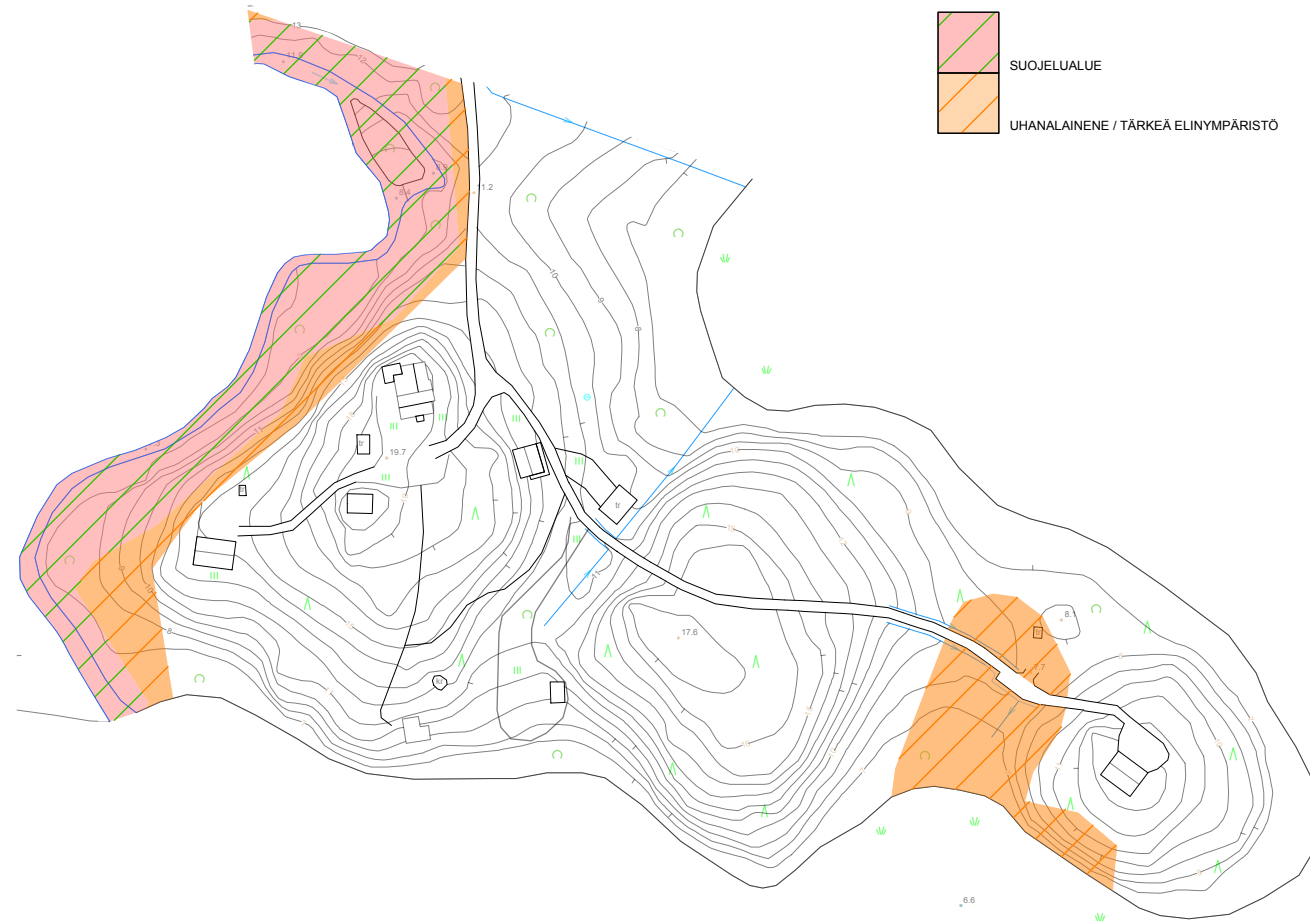
SKM Gisair Oy. Rantakaavan pohjakartta 1:2000. 2013.

Uudenmaan maakuntakaava. www-lähde. Viitattu 5.11.2013.
<http://kartta.uudenmaanliitto.fi/maakuntakaavat/index.html>

Analyysikartat Viista, T. 2013.

Kuvat Arola, K. 2013.

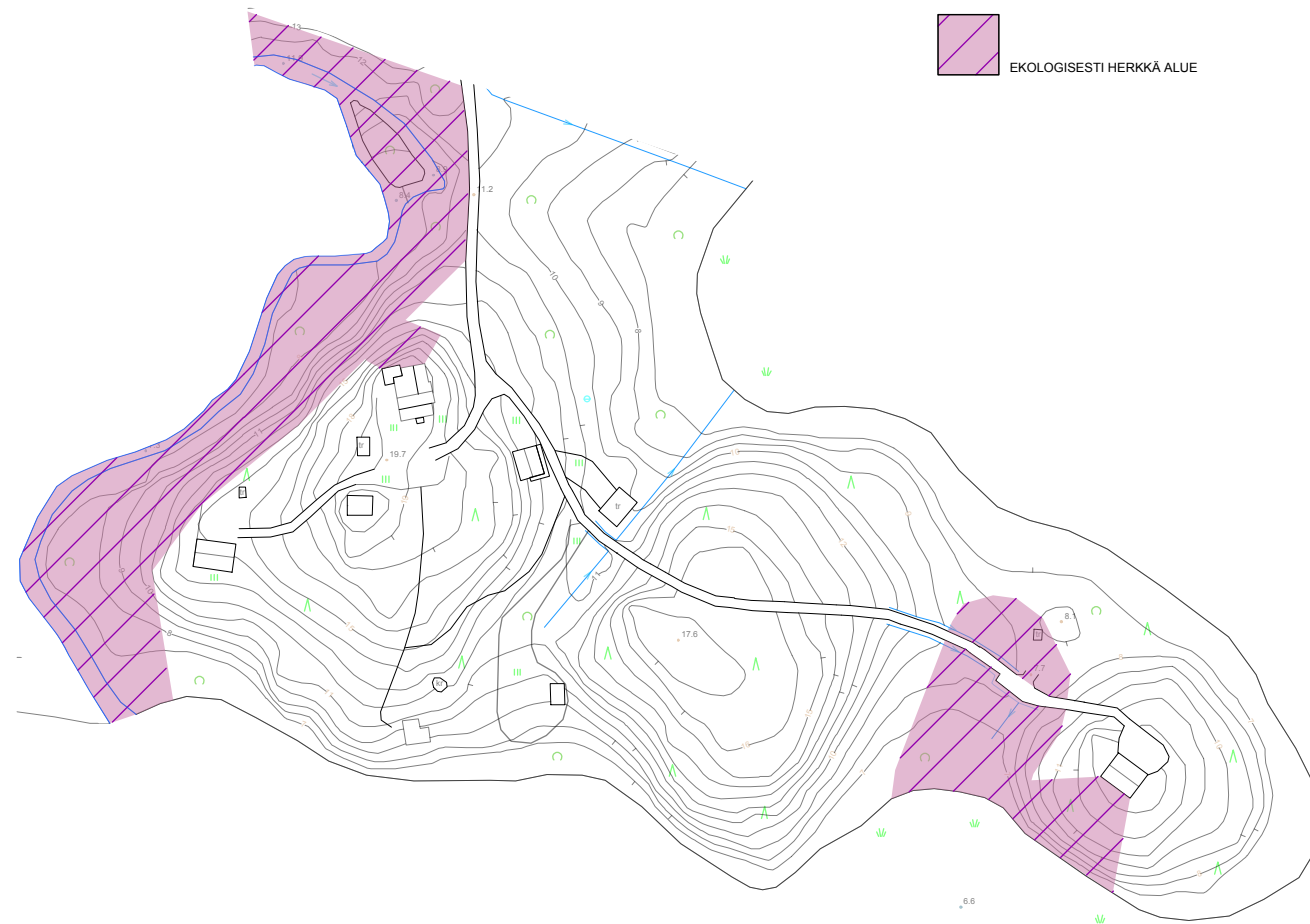
1 SUOJELLUT ALUEET, UHANALAISET JA TÄRKEÄT ELINYMPÄRISTÖT

2 PUUSTOISET JA AVOIMET ALUEET

3 EKOLOGISESTI HERKÄT ALUEET

4 MAISEMAKUVALISESTI TÄRKEÄT ALUEET

